

İstanbul :

11.06.2018

Sayı
Our Reference : 2328Konu : "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti
Subject : Arasında Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Alanlarında İşbirliği
Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar" Hk.

Sirküler No: 343 / 2018

Sayın Üyemiz,

Bakanlar Kurulu'nca 30/04/2018 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar" 09 Haziran 2018 tarih ve 30446 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Söz konusu Karar Odamızın web sayfasında www.denizticaretodasi.org.tr adresinde "Genel" ve "Mevzuat Duyuruları" bölümlerinde yayınlanmaktadır.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

İsmail ASASOĞLU
Genel Sekreter V.

EK: Karar Örneği (11 Sayfa Web'te)

DAĞITIM**GEREĞİ:**

- Tüm Üyelerimiz (WEB Sayfasında)
- Türk Armatörler Birliği
- S.S. Gemi Armatörleri Mot. Taş. Koop.
- Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği
- TAİS
- İlgili MK Grupları

BİLGİ:

- Yönetim Kurulu Bşk. ve Üyeleri
- İMEAK DTO Meslek Komite Bşk.

Ayrıntılı Bilgi : Meryem ÇELİK

Telefon: +90 212 252 01 30 (254)

E-mail: meryem.celik@denizticaretodasi.org.tr

Meclis-i Mebusan Caddesi No: 22
Tel : +90 212 252 01 30 (Pbx)
www.denizticaretodasi.org.tr
www.chamberofshipping.org.tr34427 Fındıklı - Beyoğlu - İSTANBUL / TÜRKİYE
Fax : +90 212 293 79 35
E-mail : iletisim@denizticaretodasi.org.tr
E-mail : contact@chamberofshipping.org.tr

Karar Sayısı : 2018/11681

6 Aralık 2017 tarihinde Bakü’de imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Alanlarında İşbirliği Protokolü”nün onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 3/4/2018 tarihli ve 13627413 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 30/4/2018 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

B. BOZDAĞ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı

R. AKDAĞ

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı V.

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı V.

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı V.

A. E. FAKIBABA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

V. EROĞLU

Dışişleri Bakanı V.

N. AĞBAL

Ekonomi Bakanı V.

F. B. SAYAN KAYA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V.

O. A. BAK

Gençlik ve Spor Bakanı

A. E. FAKIBABA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

L. ELVAN

Gümrük ve Ticaret Bakanı V.

O. A. BAK

İçişleri Bakanı V.

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

İ. YILMAZ

Kültür ve Turizm Bakanı V.

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

N. CANIKLI

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

A. DEMİRCAN

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti
arasında
Seyir, Hidrografi ve Oşinografi alanlarında iş birliği**

PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 10 Haziran 1996 tarihinde Ankara'da imzalanan Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması (Bundan böyle "Anlaşma" olarak adlandırılacaklardır) hükümlerini dikkate alarak,

İki ülke arasında mevcut olan dostça ilişkilere dayanarak Seyir, Hidrografi ve Oşinografi alanlarında işbirliğinin daha etkin icra edilmesi isteklerini vurgulayarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

**Madde 1
Amaç**

Bu Protokolün amacı, Taraflar arasında Seyir, Hidrografi ve Oşinografi alanlarında işbirliğinin tesis edilmesi için ilişkilerin esaslarını belirlemektir.

**Madde 2
Yetkili makamlar**

Bu Protokolün uygulanması için yetkili makamlar aşağıdadır:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından - Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı;

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından - Azerbaycan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Harekât Baş Dairesi Seyir ve Kartografi Dairesi Başkanlığı.

**Madde 3
Tanımlar**

Bu Protokolde aşağıdaki tanımlar kullanılacaktır.

1. Gönderen Taraf - Bu Protokol'ün amaçları doğrultusunda Kabul Eden Tarafa personel, ürün, veri, cihaz, malzeme, teçhizat gönderen ve hizmet veren Tarafı ifade eder.

2. Kabul Eden Taraf - Bu Protokol'ün amaçları doğrultusunda Gönderen Tarafın personel, ürün, veri, cihaz, malzeme, teçhizatını bulunduran ve hizmet alan Tarafı ifade eder.

3. Notik Neşriyat - Denizde, özellikle seyre yönelik toplanan ve daima yenilenen bilgilerin yayımlandığı neşriyattır, ancak gemi trafik hizmeti bilgilerini veya telsiz bilgileri yansıtmaz.

4. Ürün - Kaynak veriden veya diğer bir üründen meydana getirilen ve Taraflar tarafından satılabilen veya telif hakkı içeren bir materyaldir. Bir ürün basılı veya sayısal halde, donanım veya yazılım olabilir.

5. **Veri** - Hidrografi ve oşinografi alanlarında ürün üretmek ve bilimsel analiz yapmak için gerekli olan ve çeşitli araçlarla deniz ve diğer su alanlarından toplanan fikri mülkiyet haklarını içeren nicel veya nitel değer kümeleridir.

6. **Fikri Mülkiyet Hakkı** - İşbu Protokol bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967'de Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü kuran Anlaşma'nın 2'inci maddesinin VIII bölümünde tanımlandığı şekilde anlaşılacaktır.

7. **Bilgi** - Hidrografi ve oşinografi alanlarında mübadele sürecinde insan ve/veya özel teknik vasıtalarla toplanan, üretilen ve sistemli şekilde yönetilen deniz ve diğer su alanlarına ait bilgilerdir.

Madde 4 **İş birliği alanları**

Bu Protokol, Taraflar arasında aşağıdaki iş birliği alanlarını kapsar:

- Müşterek seyir, hidrografik ve oşinografik veri toplama ve işleme,
- Seyir, hidrografi ve oşinografi alanlarında veri ve bilgi mübadelesi,
- Seyir emniyeti,
- Deniz seyir haritaları ve notik neşriyat üretimi,
- Deniz seyir haritalarının modernleştirilmesinin sağlanması ve satış için güncellemeleri,
- Seyir, hidrografi ve oşinografi alanlarında müşterek eğitim ve öğretim düzenlenmesi.

Madde 5 **Uygulama ve işbirliği esasları**

1. İş Birliği, Tarafların kararına bağlı olarak aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir:
  - a. Hazar Denizi'nin Azerbaycan Cumhuriyetinin deniz yetki alanında Tarafların temsilcilerinin katılımı ile müşterek hidrografik ve oşinografik çalışmaları icra etmek ve elde edilen verilerin üretimi,
  - b. Hazar Denizi'nde toplanan bilgilerden kullanılarak deniz seyir haritalarının üretimi ve yayımı,
  - c. Hidrografik ve Oşinografik veri toplama, veri işleme, aynı zamanda kâğıt ve elektronik deniz seyir haritası üretimi konusunda Azerbaycan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Harekat Baş Dairesi Seyir ve Kartografi Dairesi Başkanlığı personeline eğitim vermek,
  - d. Seyir emniyeti konusunda karşılıklı görüş alış-verişi, bilgi ve tecrübe değişimi ile kapasite artırım faaliyetleri icra etmek,
  - e. Hidrografik ve Oşinografik veri toplama ve deniz seyir haritaları üretimi konusunda standartlara ilişkin Yönerge ve Talimatları mübadele etmek,
  - f. İş Birliği alanlarını geliştirmek amacıyla karşılıklı görüşmelerde bulunmak.
2. Taraflar arasında Ortak Yıllık İş Planı oluşturulması kapsamında; Taraflar müteakip yılın Hidrografik ve Oşinografik veri toplama, üretim ve eğitim ihtiyaçlarını her yılın Eylül ayı sonuna kadar yazılı olarak karşı tarafa diplomatik kanallar üzerinden ileteceklerdir.
3. Taraflar görev başı eğitimlerinde aşağıda belirtilen esaslar ve yükümlülüklere uyacaklardır:
  - a. Görev başı eğitimi isteğini alan Taraf, görev başı eğitiminin tarih, süre ve içeriğini gösteren detaylı programı ve eğitilecek personelin niteliklerini, talebin alınmasını müteakip en geç iki ay içerisinde istek yapan Tarafa iletecektir. Görev başı eğitimi isteğini yapan Taraf bir ay içerisinde veren Tarafa nihai kararını bildirecektir.

b. Görev başı eğitimleri öncelikle Türkçe olarak verilecektir. Türkçe verilemeyeceği durumlarda karşılıklı mutabakatla tercüman kullanılacaktır. Tercümanlık masrafları eğitimi alan tarafça karşılanacaktır.

c. Görev başı eğitimine gönderilen personel, eğitimi veren kuruluşun personeli gibi, eğitim faaliyetlerini düzenleyen Yönerge ve Devamlı Talimatlara, mevcut ve bilâhare verilecek emirlere uyacaktır.

d. Eğitime katılan personele, bu Protokol kapsamında yer alan hususlar dışında görevler verilmeyecektir.

e. Görev başı eğitimi süresince, hizmet ve çalışmaların yürütülmesi için gerekli teçhizat ve malzeme, gelen personele, görev başı eğitimi sonunda geri alınmak üzere, Kabul Eden Tarafça verilecektir.

f. Eğitimlerin düzenlenmesinden, eğitim ile ilgili sertifika ve dokümanın verilmesinden, görev başı eğitimini veren Taraf sorumlu olacaktır.

4. Karşılıklı iş birliği alanlarında görüşmeler icra etmek kapsamında Taraflar arasında her iki yılda bir karşılıklı olmak üzere toplantılar icra edilecektir.

Madde 6

Tarafların genel sorumlulukları

1. Kabul Eden Taraf diğer Tarafтан aldığı bilgi ve materyallerin bulundurma şartlarını ve koruma güvenliğini sağlayacak, ayrıca materyalleri ve/veya bilgiyi sağlayan Taraf tarafından talep edilen telif hakkını da koruyacaktır.

2. Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafın sunduğu Veriyi herhangi bir diğer Ürünün üretiminde kullanmak istediğinde, kullanılan bilginin kaynağını bildirmelidir.

3. Her bir Taraf diğer Taraf tarafından kendisine sağlanan Veri, Ürün, materyaller ve bilgilerdeki fikri mülkiyet haklarını gözetecektir.

4. Her bir Üründe kullanılan Verinin fikri mülkiyet hakkı ve orijinal kaynağı hakkındaki açıklamanın yeri ve şekli, Üçüncü Taraf fikri mülkiyet hakkının gerekleri Taraflar tarafından belirlenecektir.

5. Veri, Ürünler, materyal ve bilginin kullanımı bu Protokol amaçları ile sınırlıdır.

6. Veri, Ürün, materyal veya bilgiyi diğer Tarafтан alan Taraf, bunlar üzerinde veya bir kısmında fikri mülkiyet hakkı olan diğer Tarafın veya Üçüncü Tarafın önceden izni olmaksızın başka bir Üçüncü Tarafa veremez.

7. Eğer bir Üçüncü Taraf kendisine diğer Taraf tarafından sağlanan Veri, Ürünler, materyaller veya bilgi ile ilgili Taraflardan birine fikri mülkiyet hakkının ihlal edildiğini iddia ederse iddiayı alan Taraf diğer Tarafı derhal bilgilendirecektir.

8. Üçüncü bir Tarafın şikâyeti durumunda, bu protokole göre sağlanan herhangi bir Veri, Ürün veya materyalden direkt olarak ortaya çıkan veya maruz kalınan zıyan veya kayıp sonucu sorumluluk bu veri, ürün veya materyali üreten Tarafa aittir. Bununla beraber, Taraflar müştereken;

a. Bir Taraf tarafından diğerine sağlanan Veri, Ürün, materyaller ve hizmetler için, Kabul Eden Taraf Veri, Ürün, materyaller veya hizmetlerde hiçbir maddi değişiklik yapmadığı sürece, sorumluluğun tamamen Gönderen Tarafa ait olduğunu,

b. Eğer Kabul Eden Taraf Veri, Ürün, materyaller veya hizmetlerde herhangi bir maddi değişiklik yapmışsa, bu değişiklikler için sorumluluğun Kabul Eden Tarafa ait olduğunu, bu durumda Gönderen Tarafın sorumluluğunun bu değişiklikler haricinde kalan Veri, Ürün, materyaller ve hizmetler için olduğunu kabul ederler.

9. Bu Protokol kapsamında hiçbir gizlilik dereceli bilgi üretilmeyecek ve sağlanmayacaktır.

10. Bu Protokolün sona ermesi Tarafların mübadele için anlaşılan şartlara göre değişilen herhangi bir Veri, Ürün veya materyalleri kullanmaya devam etme ihtimallerini etkilemez.

Madde 7 **Personel hususları**

1. Gönderen Tarafın askeri olmayan araç şoförleri ulusal veya uluslararası sürücü belgelerine, kullandıkları araçlarla ilgili resmi sigorta dokümanlarına sahip olmalı ve bu dokümanları kullandıkları araçlarda bulundurmalarıdır.

2. Gönderen Taraf, Kabul Eden Taraf ülkesine getirilecek tüm personelinin sağlık muayenelerinin yapılmış olmasını sağlayacaktır.

3. Hastalık, kaza veya dönüş vasıtasının kaçırılması gibi nedenlerle Kabul Eden Tarafta kalan Gönderen Taraf personeli, Kabul Eden Taraf ülkesinde kalmasına neden olan zorunlu sebebin ortadan kalkmasını takiben, masrafı kendisi tarafından karşılanmak üzere 24 saat içinde ülkesine geri gönderilecektir.

4. Gönderen Taraf personeli işe ve ibatesi maksadıyla Kabul Eden Taraf askeri sosyal tesislerinden istifade edilmesi durumunda, masraflar müteakibliyet prensibi doğrultusunda belirlenebilecektir.

Madde 8 **Mali hususlar**

1. Bu Protokol ile kapsanan Veri, Ürün, materyaller ve hizmetlerin parasal değerleri, Madde 9'da belirtilen Uygulama Düzenlemeleri ile tespit edilecektir.

2. Protokol kapsamında eğitim/müşterek çalışmalar için kullanılacak cihaz ve sistemlerin nakliye masrafları ile görevlendirilen personelin ulaşım giderleri Gönderen Tarafça karşılanacaktır.

3. Kurs ve/veya görev başı eğitimleri ücretsiz sağlanacaktır.

4. Taraflarca mutabık kalınan ortak projelere ait harcamalar Taraflarca müştereken belirlenecektir.

5. Müştereken üretilen veya Taraflardan birinin evvelce ürettiği deniz seyir haritaları ve notik neşriyatın çoğaltılmasının talep edilmesi durumunda baskı ve nakliye maliyetlerini içeren bedel talep eden Tarafça karşılanacaktır.

Madde 9 **Uygulama düzenlemeleri**

Uygulama Düzenlemeleri Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en geç 90 (doksan) gün içinde yürürlüğe girecek ve gerekli olduğunda Taraflarca güncellenecektir.

Madde 10 **Diğer hususlar**

Bu Protokolle Anlaşma hükümleri arasında aykırılık içeren hususlarda Anlaşma hükümleri esas alınacaktır.

Madde 11
Uyuşmazlıkların çözümü

Bu Protokolün yorumlanması veya uygulanması esnasında doğabilecek uyuşmazlıklar Taraflar arasında görüşmeler ve istişareler yoluyla çözümlenecektir. Bu tür görüşmeler ve istişarelerden sonra 90 (doksan) gün içinde sonuca varılamadığı takdirde, Taraflardan her biri, diğer Tarafa bu Protokol'ü sona erdirmeye niyeti hakkında diplomatik kanallar vasıtasıyla bildirimde bulunabilir. Bu Protokol bu tür bildirim alındığı tarihten 30 (otuz) gün sonra sona erdirilir.

Madde 12
Tadil ve değişiklikler

Bu Protokole Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla tadil ve değişiklikler ilave edilebilir. Bu tür tadil ve değişiklikler bu Protokolün ayrılmaz parçası olan protokoller şeklinde düzenlenecek ve 13'üncü maddenin hükümleri uyarınca yürürlüğe girecektir.

Madde 13
Yürürlüğe giriş, yürürlük süresi ve sona erdirmeye

1. Bu Protokol, yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç yasal usullerin tamamlandığı hakkında Tarafların son yazılı bildirimlerinin diplomatik yollarla alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Protokol 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Protokol'ü sona erdirmeye niyetini, yürürlük süresi dolmadan en az 90 (doksan) gün önce karşı Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmediği sürece, Protokol müteakip birer yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.

Bu Protokol Bakü'de, 06 Aralık 2017 tarihinde, ikişer asıl nüsha olarak her biri eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe ve Azerbaycan dillerinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Azerbaycan Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Yavuz TÜRKGENCİ
Korgeneral
Genelkurmay Genel Plan
Prensipier Başkanı

Kerim VELİYEV
Korgeneral
Personel üzere Savunma Bakanı
Yardımcısı - Personel Genel Daire
Başkanı

**Türkiyə Respublikası Hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti
arasında
naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində əməkdaşlıq haqqında**

PROTOKOL

Türkiyə Respublikası Hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti (bundan sonra "Tərəflər" adlandırılacaqdır),

Türkiyə Respublikası Hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında 1996-cı il 10 iyun tarixində Ankarada imzalanmış "Hərbi təlim, texniki və elmi sahədə əməkdaşlıq haqqında Saziş" in (bundan sonra "Saziş" adlandırılacaqdır) müddəalarını nəzərə alaraq,

iki ölkə arasında mövcud olan dostluq münasibətlərinə əsaslanaraq, naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində əməkdaşlığın daha effektiv üsulla həyata keçirilməsi istəklərini vurğulayaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Məqsəd**

Bu Protokolu məqsədi Tərəflər arasında naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində əməkdaşlığın qurulması üçün münasibətlərin əsaslarını müəyyənləşdirməkdir.

**Maddə 2
Səlahiyyətli qurumlar**

Bu Protokolu həyata keçirilməsi üçün səlahiyyətli qurumlar aşağıdakılardır:

Türkiyə Respublikası Hökuməti tərəfindən - Türkiyə Respublikası Baş Qərargahının Dəniz Qüvvələri Komandanlığının Naviqasiya, Hidroqrafiya və Okeanoqrafiya İdarəsi;

Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən - Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Əməliyyat Baş İdarəsinin Naviqasiya və Kartoqrafiya İdarəsi.

**Maddə 3
Anlayışlar**

Bu Protokolda aşağıdakı anlayışlardan istifadə ediləcəkdir:

1. Göndərən Tərəf – bu Protokolu məqsədləri istiqamətində Qəbul edən Tərəfə şəxsi heyət, məhsul, məlumat, cihaz, material, təchizat göndərən və xidmət verən Tərəfi ifadə edir.

2. Qəbul edən Tərəf – bu Protokolu məqsədləri istiqamətində Göndərən Tərəfin şəxsi heyətini, məhsulunu, məlumatını, cihazını, materialını, təchizatını qəbul edən və xidmət alan Tərəfi ifadə edir.

3. Dəniz naviqasiya nəşrləri – dənizdə, xüsusilə naviqasiya ilə bağlı toplanan və daim yenilənən məlumatların dərc olunduğu bülletendir, lakin gəmi daşımaları xidmətinin məlumatlarını və ya simsiz məlumatları əks etdirmir.

4. Məhsul – mənbə məlumatdan və ya digər bir məhsuldan yaradılan və Tərəflər tərəfindən satıla bilən və ya müəllif hüququunu ehtiva edən materialdır. Bir material çap edilmiş və ya rəqəmsal halda, təchizat və ya proqram təminatlı ola bilər.

5. Məlumat – hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində məhsul istehsal etmək və elmi tədqiqat aparmaq üçün lazım olan və müxtəlif vasitələrlə dəniz və digər su hövzələrindən toplanan əqli mülkiyyət hüquqlarını ehtiva edən kəmiyyət və ya keyfiyyət dəyər toplulardır.

6. Əqli mülkiyyət hüququ – bu Protokolun kontekstində əqli mülkiyyət anlayışı 1967-ci il 14 iyul tarixində Stokholmda imzalanmış Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatını təsis edən Sazişin 2-ci maddəsinin VIII hissəsində tərif verildiyi şəkildə başa düşülməkdir.

7. İnformasiya – hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində mübadilə prosesində insan və/və ya xüsusi texniki vasitələrlə toplanan, emal edilən və sistemli şəkildə idarə olunan dəniz və digər su hövzələrinə aid məlumatlardır.

Maddə 4 **Əməkdaşlıq sahələri**

Bu Protokol Tərəflər arasında aşağıdakı əməkdaşlıq sahələrini əhatə edir:

- naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya üzrə birgə məlumat toplama və fəaliyyət;
- naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində məlumat və informasiya mübadiləsi;
- naviqasiya təhlükəsizliyi;
- dəniz naviqasiya xəritələrinin və naviqasiya nəşrlərinin hazırlanması;
- dəniz naviqasiya xəritələrinin müasirliyinin təmin olunması və satış üçün təkmilləşdirilməsi;
- naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində birgə təlim və tədrisin təşkili.

Maddə 5 **Tətbiqin və əməkdaşlığın əsasları**

1. Əməkdaşlıq Tərəflərin qərarından asılı olaraq, aşağıdakı şəkildə həyata keçiriləcəkdir:

a. Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində Tərəflərin təmsilçilərinin iştirakı ilə birgə hidroqrafik və okeanoqrafik işlərin həyata keçirilməsi və əldə edilən məlumatların emalı;

b. Xəzər dənizində toplanan məlumatlardan istifadə edilərək dəniz naviqasiya xəritələrinin istehsalı və nəşri;

c. hidroqrafiya və okeanoqrafiya üzrə məlumatların toplanması, məlumatların işlənməsi, həmçinin kağız və elektron dəniz naviqasiya xəritələrinin hazırlanması mövzusunda Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Əməliyyat Baş İdarəsinin Naviqasiya və Kartoqrafiya İdarəsinin əməkdaşlarına təlimlərin keçirilməsi;

d. naviqasiya təhlükəsizliyi mövzusunda qarşılıqlı fikir, məlumat və təcrübə mübadiləsi ilə bacarıqların artırılması üzrə fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi;

e. hidroqrafiya və okeanoqrafiya üzrə məlumatların toplanması və dəniz naviqasiya xəritələrinin istehsalı sahəsində standartlara dair qaydaların və təlimatların mübadilə edilməsi;

f. əməkdaşlıq sahələrini inkişaf etdirmək məqsədi ilə qarşılıqlı danışıqların aparılması.

2. Tərəflər arasında illik Birgə İş Planının hazırlanması çərçivəsində Tərəflər növbəti ilin hidroqrafiya və okeanoqrafiya məlumatlarını toplama, hazırlama və təlim ehtiyaclarını hər ilin sentyabr ayının sonunadək yazılı olaraq qarşı tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə çatdıracaqdır.

3. Tərəflər stajkeçmə təlimlərində aşağıda göstərilən əsaslara və öhdəliklərə riayət edəcəklər:

a. stajkeçmə təlimi barədə sorğunu qəbul edən Tərəf stajkeçmə təliminin tarixini, müddətini və məzmununu göstərən təfərrüatlı proqramı və təlimdə iştirak edəcək şəxsi heyətin xüsusiyyətlərini, tələbin alınmasından sonra ən gec iki ay müddətində sorğu göndərən Tərəfə çatdıracaqdır. Stajkeçmə təlimi sorğusunu göndərən Tərəf bir ay ərzində son qərarını qəbul edən Tərəfə çatdıracaqdır;

b. stajkeçmə təlimləri ilk növbədə türk dilində keçiriləcəkdir. Türk dilində keçirilə bilmədiyi hallarda, qarşılıqlı razılıqla tərcüməçidən istifadə ediləcəkdir. Tərcümə xərclərini təlim alan Tərəf ödəyəcəkdir;

c. stajkeçmə təliminə göndərilən şəxsi heyət, təlimi verən təşkilatın şəxsi heyəti kimi, təlim fəaliyyətlərini tənzimləyən nizamname və daimi təlimatlara, mövcud və daha sonra veriləcək əmrlərə riayət edəcəkdir;

d. təlimdə iştirak edən şəxsi heyətə bu Protokol çərçivəsində nəzərdə tutulan məsələlər xaricində tapşırıqlar verilməyəcəkdir;

e. stajkeçmə təlimi müddətində xidmət və fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi üçün lazımi təchizatı və materialı gələn şəxsi heyətə stajkeçmə təliminin sonunda geri qaytarılmaq şərti ilə Qəbul edən Tərəf verəcəkdir;

f. təlimlərin tənzimlənməsinə, təlimlə bağlı müvafiq sertifikat və sənədin verilməsinə görə stajkeçmə təlimini keçirən Tərəf cavabdehdir.

4. Qarşılıqlı əməkdaşlıq sahələrində danışıqların aparılması çərçivəsində Tərəflər arasında iki ildən bir qarşılıqlı olaraq görüşlər keçiriləcəkdir.

Madde 6 **Tərəflərin ümumi öhdəlikləri**

1. Qəbul edən Tərəf digər Tərəfdən aldığı məlumatın və materialların saxlanması şərtlərini və təhlükəsizliyinin qorunmasını təmin edəcək, bundan başqa materialları və/və ya məlumatı təmin edən Tərəfin tələb etdiyi müəlliflik hüququnu da qoruyacaqdır.

2. Qəbul edən Tərəf Göndərən Tərəfin təqdim etdiyi məlumatı hər hansı bir digər məhsulun istehsalında istifadə etmək istədikdə, istifadə edilən məlumatın mənbəyini bildirməlidir.

3. Hər bir Tərəf digər Tərəfdən özünə təmin edilən məlumatdakı, məhsuldakı, materiallardakı və informasiyalardakı əqli mülkiyyət hüququnu qoruyacaqdır.

4. Hər məhsulda istifadə edilən məlumatın əqli mülkiyyət hüququ və əsl mənbəyi haqqındakı açıqlamanın yerini və formasını, üçüncü tərəfin əqli mülkiyyət hüququnun tələblərini Tərəflər müəyyən edəcəkdir.

5. Məlumatın, məhsulun, materialın və informasiyanın istifadəsi bu Protokolun məqsədləri ilə məhdudlaşır.

6. Məlumatı, məhsulu, materialı və ya informasiyanı digər Tərəfdən alan Tərəf onların üzərində və ya bir qismində əqli mülkiyyət hüququ olan digər Tərəfin və ya üçüncü tərəfin əvvəlcədən razılığı olmadan başqa bir üçüncü tərəfə verə bilməz.

7. Əgər bir üçüncü tərəf özünə digər Tərəfdən təmin edilən məlumat, məhsul, materiallar və ya informasiya ilə bağlı Tərəflərdən birinə əqli mülkiyyət hüququnun pozulduğunu iddia edərsə, iddianı alan Tərəf digər Tərəfi dərhal məlumatlandıracaqdır.

8. Üçüncü bir tərəfin şikayət etməsi halında, bu Protokola əsasən təmin edilən hər hansı bir məlumatdan, məhsuldan və ya materialdan bilavasitə ortaya çıxan və ya dəyən zərər və ya itki nəticəsində cavabdehlik bu məlumatı, məhsulu və ya materialı istehsal edən Tərəfə aiddir. Bununla yanaşı, Tərəflər qarşılıqlı olaraq:

a. bir Tərəf tərəfindən digərinə təmin edilən məlumat, məhsul, materiallar və xidmətlər üçün Qəbul edən Tərəf məlumatda, məhsulda, materiallarda və ya xidmətlərdə heç bir maddi dəyişiklik etmədiyi təqdirdə cavabdehliyin tam olaraq Göndərən Tərəfə aid olduğunu,

b. əgər Qəbul edən Tərəf məlumatda, məhsulda, materiallarda və ya xidmətlərdə hər hansı bir maddi dəyişiklik etmişdirsə, bu dəyişikliklərə görə cavabdehliyin Qəbul edən Tərəfə aid olduğunu, bu halda Göndərən Tərəfin cavabdehliyinin bu dəyişikliklər xaricində qalan məlumat, məhsul, materiallar və xidmətlər üçün olduğunu qəbul edirlər.

9. Bu Protokol çərçivəsində heç bir məxfi dərəcəli informasiya yaradılmayacaq və təmin edilməyəcəkdir.

10. Bu Protokolun ləğv olunması Tərəflərin mübadilə üçün razılaşıdırılan şərtlərə görə mübadilə edilən hər hansı bir məlumatın, məhsulun və ya materialların istifadəsinə davam etmə imkanlarına təsir etməyəcəkdir.

Maddə 7

Şəxsi heyətlə bağlı məsələlər

1. Göndərən Tərəfin mülki avtomobil sürücüləri milli və ya beynəlxalq sürücülük vəsiqələrinə, istifadə etdikləri avtomobilləri ilə bağlı rəsmi sığorta sənədlərinə malik olmalı və həmin sənədləri istifadə etdikləri avtomobillərdə saxlamalıdır.

2. Göndərən Tərəf, Qəbul edən Tərəfin ölkəsinə gələcək bütün şəxsi heyətinin tibbi müayinələrinin keçirilməsini təmin edəcəkdir.

3. Xəstəlik, qəza və ya dönüş vasitəsinin qaçırılması kimi səbəblərə görə Qəbul edən Tərəfdə qalan Göndərən Tərəfin şəxsi heyəti, Qəbul edən Tərəfin ölkəsində qalmasına səbəb olan məcburi halın aradan qalxmasından sonra xərci özü tərəfindən ödənilməklə 24 saat ərzində ölkəsinə geri göndəriləcəkdir.

4. Göndərən Tərəfin şəxsi heyətinin Qəbul edən Tərəfin hərbi sosial təsisatlarından yemək və yaşayış məqsədi ilə istifadə etməsi halında, xərclər qarşılıqlıq prinsipinə görə müəyyənləşəcəkdir.

Maddə 8

Maliyyə məsələləri

1. Bu Protokolla əhatə edilən məlumatın, məhsulun, materialların və xidmətlərin maliyyə dəyərləri 9-cu maddədə göstərilən tətbiq qaydaları ilə tənzimlənəcəkdir.

2. Protokol çərçivəsində təlim/birgə fəaliyyətlər üçün istifadə olunacaq cihazların və sistemlərin daşınma xərcləri ilə ezam edilən şəxsi heyətin nəqliyyat xərclərini Göndərən Tərəf ödəyəcəkdir.

3. Kurs və/və ya stajkeçmə təlimləri ödənişsiz təmin ediləcəkdir.

4. Tərəflər arasında razılaşıdırılmış birgə layihələrə aid xərcləri Tərəflər birlikdə müəyyənləşdirəcəkdir.

5. Birlikdə istehsal edilən və ya Tərəflərdən birinin əvvəlcədən istehsal etdiyi dəniz naviqasiya xəritələri və naviqasiya nəşrlərinin çoxaldılmasının tələb edilməsi halında, çap və daşınma xərclərini ehtiva edən məbləği tələb edən Tərəf ödəyəcəkdir.

Maddə 9

Tətbiq qaydaları

Tətbiq qaydaları Protokolun qüvvəyə minmə tarixindən etibarən ən gec 90 (doxsan) gün ərzində qüvvəyə minəcək və zəruri olduqda, Tərəflər tərəfindən təkmilləşdiriləcəkdir.

Maddə 10
Digər məsələlər

Bu Protokolla Sazişin müddəaları arasında ziddiyyət təşkil edən məsələlərdə Sazişin müddəaları əsas götürülməkdir.

Maddə 11
Fikir ayrılıqlarının həlli

Bu Protokolun təfsiri və ya tətbiqi zamanı yarana biləcək fikir ayrılıqları Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll ediləcəkdir. Belə danışıqlar və məsləhətləşmələrdən sonra 90 (doxsan) gün müddətində nəticə əldə edilmədiyi təqdirdə, Tərəflərdən hər biri digər Tərəfə bu Protokolu ləğv etmək niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə bildiriş göndərə bilər. Bu Protokol belə bildirişin alındığı tarixdən 30 (otuz) gün sonra ləğv edilir.

Maddə 12
Əlavə və dəyişikliklər

Bu Protokola Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı ilə əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. Belə əlavə və dəyişikliklər bu Protokolun ayrılmaz hissəsi olan protokollar şəklində rəsmiləşdiriləcək və 13-cü maddənin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minəcəkdir.

Maddə 13
Qüvvəyəminmə, qüvvədəolma müddəti və ləğvətmə

1. Bu Protokol, onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili hüquqi prosedurların başa çatması haqqında Tərəflərin sonuncu yazılı bildirişinin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdə qüvvəyə minəcəkdir.

2. Bu Protokol 5 (beş) il müddətində qüvvədə qalacaqdır. Tərəflərdən biri Protokolun müddətinin bitməsinə ən azı 90 (doxsan) gün qalmış onu ləğv etmək niyyətini digər Tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı olaraq bildirmədiyi təqdirdə, Protokol avtomatik olaraq növbəti birillik müddətlərə uzadılacaqdır.

Bu Protokol Bakı şəhərində, 2017-ci il 06 dekabr tarixində, hər biri türk və Azərbaycan dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir.

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Yavuz TÜRKGENCİ
General-leytenant
Baş Qərargahın Plan Prinsiplər
Baş İdarəsinin rəisi

Kərim VƏLİYEV
General-leytenant
Müdafiə nazirinin şəxsi heyət
üzrə müavini - Şəxsi Heyət Baş
İdarəsinin rəisi